

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9P/26/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124244635
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124244635.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/XX, t.č. bytom E. F., D. XXX/XX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa matky D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F., D. XXX/XX, právne zast. JUDr. Jiří Martaus, advokát so sídlom Liptovský Mikuláš, Ul. 1. mája 113/19, a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/XX, t.č. v H. I. H. C. C., B. X, v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie:

Maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne o d o v z d á v a do osobnej starostlivosti matky D. C., nar. XX.XX.XXXX.

II. Neodkladné opatrenie trvá do času právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp.zn. 9P/26/2024.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Dňa 08.03.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky maloletej vo veci samej, ktorým sa domáha zverenia dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a aby súd otca dieťaťa zaviazal prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, v súčasnosti 36,80 Eur .

Zároveň podala i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloleté dieťa odovzdal do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného skončenia konania o zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností upravených rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 9P/60/2023 zo dňa 12.10.2023.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 9P/60/2023-82 zo dňa 12.10.2023 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, pričom maloletá bola zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca, matke bola otcovi určená vyživovacia povinnosť a bol upravený styk matky s maloletou.

Medzičasom došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletej, keďže otec bol na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 0Tp/53/2024-141 zo dňa 31.01.2024 vzatý do väzby, a teda nemôže osobne zabezpečovať starostlivosť o maloletú.

Matka je spôsobilá riadne zabezpečiť starostlivosť o dcéru, ktorú aj od vzatia otca do väzby v prevažnej miere zabezpečuje a má k tomu vytvorené podmienky. Matka je zamestnaná, s mesačným príjmom 900 Eur, vyživovaciu povinnosť má len k maloletej dcére.

Do času právoplatnosti rozhodnutia o novej úprave práv a povinností rodičov k maloletej, matka navrhuje súdu nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti.

3. Zo súdneho registra má súd za preukázané, že uznesením tunajšieho súdu č.k. 0Tp/53/2024-141 zo dňa 31.01.2024 bol otec vzatý do väzby; väzba začala plynúť 29.01.2024 o 15.28 hod. a vykonáva sa v H. I. H. C. C., B. X. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 14.02.2024.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 9P/22/2024 sa starí rodičia maloletého dieťaťa z otcovej strany domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd matke maloletej uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Z vykonaného sociálneho šetrenia vyplýva, že odo dňa 09.02.2024 sa maloletá nachádza u matky, ktorá jej zabezpečuje všetky materiálne a iné potreby. Dieťa má zabezpečené bývanie, zdravotnú starostlivosť, navštevuje materskú školu, na matku a iných príbuzných je pozitívne naviazaná. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloleté dieťa.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/22/2024-58 zo dňa 12.03.2024, bol návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý.

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 367 ods. 1 až 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

15. Podľa Základných zásad Čl. 5 písm. a) až c) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len "zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

16. Podľa Článku 1 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať a zabezpečiť práva stanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu, ktoré je pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pokožky, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického, alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej, alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa, alebo jeho rodičov, alebo zákonných zástupcov.

17. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa Článku 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov, či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

19. Podľa Článku 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

20. Podľa Článku 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

21. Podľa Článku 20 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia alebo dieťa, ktoré vo vlastnom záujme nemôže byť ponechané v tomto prostredí, má právo na osobitnú ochranu a pomoc poskytovanú štátom.

22. Podľa Článku 20 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia takému dieťaťu v súlade so svojim vnútroštátnym zákonodarstvom náhradnú starostlivosť.

23. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa, tento Dohovor je vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.

24. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

25. Po posúdení návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že tento návrh je dôvodný, nakoľko v danom prípade existuje stav vyžadujúci úpravu neodkladným opatrením, ako žiada navrhovateľka.

Súd mal preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/60/2023-82 zo dňa 12.10.2023 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené (výrok I.), súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca (výrok II.1), matke uložil počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode prispievať na výživu maloletej sumou 50 Eur mesačne (výrok II.3), súd upravil styk matky s maloletou (výrok II.4).

Otec maloletej v súčasnosti nemôže zabezpečiť potrebnú starostlivosť o dieťa, pretože je vo výkone väzby. Matka je plne kompetentná poskytnúť dieťaťu potrebnú starostlivosť.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 0Tp/53/2024-141 zo dňa 31.01.2024 bol otec vzatý do väzby; väzba začala plynúť 29.01.2024 o 15.28 hod. a vykonáva sa v H. I. H. C. C., B. X.

Prihliadnuc na priaznivé materiálne a nemateriálne podmienky pre primeraný fyzický a psychický vývoj maloletej u matky, s ohľadom na útlý vek, zraniteľnosť a odkázanosť maloletej na starostlivosť inej osoby, na potrebu budovania pozitívnych citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom, dospel súd k presvedčeniu, že za súčasnej situácie je v záujme maloletej, aby bola neodkladným opatrením odovzdaná do osobnej starostlivosti matky.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávnej veci nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).